

PM – SANDBYHOV 30, SÖDRA OCH NORRA

Denna PM utgör ett komplement till handlingen *Övergripande riskbedömning för detaljplan. Järnvägs- trafik samt transport av farligt gods på järnväg och väg. Sandbyhov 30 (södra och norra), Norrköping*. Upprättad av WSP, daterad 2014-07-10 och reviderad 2014-09-12.

1. Bakgrund

En ny detaljplan är under utveckling för Sandbyhov 30 (södra och norra) i stadsdelen Haga i Norrköping. Detaljplanens syfte är att möjliggöra en stadsutveckling med bostäder, äldreboende, förskola, vårdcentral, övrig service, handel och offentliga miljöer inom planområdet. Planområdet ligger i anslutning till både väg och järnväg som utgör transportleder för farligt gods. Kortaste avstånd mellan planområdet och järnvägen är cirka 60 meter, medan kortaste avstånd mellan planområdet och vägen är cirka 30 meter. Enligt Norrköpings kommun ska riskhanteringsprocessen beaktas i framtagandet av detaljplaner inom 100 meter från farligt gods-led.

WSP har tidigare upprättat ovan nämnd riskbedömning som utgår från tre huvuddelar av planområdet: Sandbyhov 33, Sandbyhov 30 (norra) och Sandbyhov 30 (södra). Denna PM gäller bedömning avseende förändrade förutsättningar för Sandbyhov 30 (norra) och Sandbyhov 30 (södra).

2. Sandbyhov 30 (norra)

Riskbedömningens resultat för Sandbyhov 30 (norra) kan sammanfattas enligt följande:

Planerad verksamhet:	Äldreboende
Kortaste avstånd till farligt gods-leder:	100 meter till vägen, 75 meter till järnvägen
Bedömd risknivå:	Individrisk acceptabel, samhällsrisk inom ALARP-området
Rekommenderade åtgärder:	Med utgångspunkt i det befintliga skyddsavståndet samt att vägen utgör en stor sänka/dike mellan järnvägen och planområdet bedöms den planerade verksamheten kunna etableras under förutsättning att vissa riskreducerande åtgärder (disposition av byggnad, avstängningsbar ventilation samt placering av friskluftsintag) införs.

2.1 Frågeställning

I planförslaget anges äldreboende, men kommunen har nu uppmärksammat att den angivna markanvändningen även tillåter centrumverksamhet och bostäder. WSP har därför fått frågan vad detta kan innebära ur riskhänseende baserat på resultatet av riskbedömningen.

2.2 Bedömning

Efter samråd med Räddningstjänsten östra Götaland¹ gör WSP bedömningen att bostäder och centrumverksamhet kan uppföras på Sandbyhov 30 (norra) enligt i princip samma förutsättningar som angivits i riskbedömningen för det föreslagna äldreboendet, dvs:

Disposition av byggnad: Ytor för utevistelse förläggs på den sida av byggnaden som vetter bort från godsleden. Utrymningsvägar förläggs så att det finns möjlighet att utrymma bort från godsleden. Om möjligt bör flerbostadshus planeras så att sovrum vetter bort från godsleden. Det senare kan dock ej jämföras med kraven för äldreboende (där sovrum och gemensamhetsutrymmen ska vetta bort från godsleden). I bostäder bedöms personer i större utsträckning kunna sätta sig själva i säkerhet och ett vanligt vardagsrum samlar inte så mycket folk som exempelvis matsal och samlingsrum inom en verksamhet.

Avstängningsbar ventilation: Om byggnadens ventilation utformas med mekanisk tilluft bör denna utformas så att möjlighet till manuell avstängning finns. Det skall dock beaktas att den grundläggande tanken med avstängningsbar ventilation inte är att det primärt är räddningstjänsten som skall stänga av ventilationen, utan att kunskapen måste finnas hos exempelvis fastighetsskötare och verksamhetsutövare.

Placering av friskluftsintag: Åtgärden innebär att friskluftsintag placeras på oexponerad sida, vanligen bort från riskkällan. Syftet med åtgärden är att minska den mängd gas som kommer in i byggnaden via ventilationssystemet.

De övriga åtgärder (begränsning av fönsterarea och brandklassad fasad) som angivits för Sandbyhov 33 bedöms enbart ge marginellt ökat skydd på Sandbyhov 30 (norra) med anledning av de betydligt större avstånden till transportlederna.

3. Sandbyhov 30 (södra)

Riskbedömningens resultat för Sandbyhov 30 (södra) kan sammanfattas enligt följande:

Planerad verksamhet: Bostäder (radhus och flerbostadshus), förskolor, äldreboenden, gruppboenden, vårdboenden, kyrka

Kortaste avstånd till farligt gods-leder: 120 meter till vägen, 80 meter till järnvägen

Bedömd risknivå: Individrisk acceptabel, samhällsrisk inom ALARP-området

Rekommenderade åtgärder: Sandbyhov 30 (södra) bedöms kunna etableras enligt plan under förutsättning att byggnadstekniska åtgärder (disposition av byggnad, avstängningsbar ventilation samt placering av friskluftsintag) införs för samtliga byggnader om hela eller delar av den planerade verksamheten ligger inom 150 meter från järnvägen. Detta med anledning av att samhällsrisknivån för planområdet bedöms ligga inom ALARP-området samt att den planerade bebyggelsen utgörs av bostäder, förskolor, äldreboenden, gruppboenden, vårdboenden etc.

¹ Telefonsamtal med Karolin Broström, 2015-05-11

3.1 Frågeställning

Norrköpings kommun har väckt frågan vad det skulle innebära ur riskhänseende att placera en idrottshall i området 100-150 m från järnvägen i Sandbyhovs sydöstra del.

3.2 Bedömning

Begreppet idrottshall kan innefatta en stor bredd av olika typer av verksamheter. Den styrande parametern i detta fall bedöms vara den förväntade maximala personbelastningen i idrottshallen och hur den i sin tur påverkar personbelastningen inom planområdet.

En idrottshall som först och främst nyttjas till verksamhet för de människor som befinner sig inom planområdet (exempelvis boende och förskolebarn) bedöms kunna tillåtas utan särskild prövning i enlighet med riskbedömningens rekommendationer för denna del av planområdet. Detta innebär att byggnadstekniska åtgärder (disposition av byggnad i form av placering av utrymningsvägar, avstängningsbar ventilation samt placering av friskluftsintag) införs om hela eller delar av den planerade verksamheten ligger inom 150 meter från järnvägen.

För övriga typer av idrottshallar måste en djupare analys göras där följande faktorerers påverkan ska bedömas:

- Vilken typ av verksamhet skall bedrivas (exempelvis ungdomsträning, matcher, kupper etc.)?
- Vid vilka tider på dygnet skall idrottshallen nyttjas?
- Finns det en läktare och hur många personer rymmer den?
- Skall idrottshallen kunna nyttjas för övernattning, disco, mässor etc.?

Sammanfattningsvis finns det flertalet olika typer av idrottshallar som kan tillåtas inom 100-150 meter från järnvägen under förutsättning att vissa riskreducerande åtgärder vidtas. Det finns dock idrottshallar (exempelvis stora hallar med mycket läktarplats och många planer på vilka det kan spelas turneringar som medför att hundratals personer är på plats samtidigt) vars lämplighet bör övervägas.

Upprättat av: Emelie Laurin WSP Brand & Risk Linköping 2015-05-11

Granskat av: Henrik Selin WSP Brand & Risk Linköping 2015-05-18